

Vergaderjaar 2019–2020

24 095

Frequentiebeleid

Nr. 512

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 april 2020

Hierbij informeer ik uw Kamer over het verschijnen van het jaarbericht 2019 van Agentschap Telecom.¹ Het agentschap heeft een uitvoerende en toezichthoudende rol als het gaat om frequentiegebruik, de telecommunicatie- en IT-netwerken alsook de meet- en weeginfrastructuur in Nederland. In het jaarbericht legt het agentschap verantwoording af over haar werkzaamheden binnen de verschillende werkgebieden.

Terugkijkend op het afgelopen jaar ziet Agentschap Telecom een breed besef dat digitalisering een fundamentele impact op het dagelijks leven heeft, en dat die impact verder zal toenemen. Daarbij is Nederland afhankelijk van veilige, betrouwbare en continue beschikbare telecommunicatie- en IT-netwerken. Dit is nu extra zichtbaar met de maatregelen als gevolg van de COVID-19-crisis. Gelukkig zijn de kwaliteit en robuustheid van deze telecominfrastructuur in Nederland van hoog niveau, zo concludeert het agentschap.

Hieronder beschrijf ik de hoofdpunten uit het jaarbericht.

Continuïteit van telecommunicatie

In 2019 deed Agentschap Telecom een vervolgonderzoek naar de beschikbaarheid van alarmnummer 1-1-2 op drukbezochte evenementen. Het agentschap roept gemeenten op om telecom een vast onderdeel te laten zijn van draaiboeken voor hun evenementen en daarbij rekening te houden met tijdelijk benodigde extra netwerkcapaciteit. Het agentschap biedt de betrokken partijen de helpende hand door de publicatie van een handreiking. Verder heeft het agentschap in 2019 de dekking van mobiele aanbieders in tunnels onderzocht en voerden Inspectie Justitie en Veiligheid en Agentschap Telecom gezamenlijk vervolgonderzoek uit naar

¹ Het jaarbericht 2019 verschijnt in digitale vorm en is te raadplegen via <https://magazines.agentschaptelecom.nl/jaarbericht2019>

het functioneren van de meldkamers, in navolging van het rapport «Meldkamers» uit 2015 (Bijlage bij Kamerstuk 29 517, nr. 96). Het onderzoek naar de storing van 24 juni 2019 bij KPN, waardoor 1-1-2 gedurende enkele uren niet bereikbaar was loopt nog. Ik zal, met de Minister van Justitie en Veiligheid, uw Kamer in een later stadium separaat informeren over de bevindingen en de conclusies die wij daaruit trekken.

Mobiele frequenties

Verder heeft Agentschap Telecom in 2019 stevig ingezet op de voorbereidingen van de Multibandveiling, die medio 2020 plaatsvindt. Bij deze veiling worden de vergunningen in de frequentiebanden 700, 1400 en 2100 MHz verdeeld. Voor de 700 MHz-band zal er voor vergunninghouders die ook frequentieruimte hebben in de 800 en 900 MHz-band, een dekkings- en snelheidsverplichting gelden. Agentschap Telecom zal toezien op de naleving hiervan, zodat de vereiste dekking zo snel mogelijk wordt gerealiseerd.

Antennes

Het Antennebureau coördineert de metingen van Agentschap Telecom aan door antennes opgewekte elektromagnetische velden, ook wel «straling» genoemd. In 2019 zijn op verschillende locaties zo'n 50 metingen uitgevoerd, vaak als steekproef en soms op aanvraag op bijzondere locaties, zoals dakterrassen of een school. Alle meetresultaten zijn openbaar. Agentschap Telecom heeft in 2019 op verzoek van het Antennebureau gemeten bij 5G-testlocaties. Uit alle gedane metingen en berekeningen blijkt dat de blootstelling aan elektromagnetische velden lager is dan de limieten die de Europese Unie aanbeveelt.

Modern toezicht en digitale weerbaarheid

Het toezicht door Agentschap Telecom verschuift in toenemende mate van nalevingstoezicht naar kwaliteitstoezicht. Dat betekent het aan de voorkant proberen te voorkomen van systeemfalen, in plaats van aan de achterkant repareren met boetes. Dit speelt bijvoorbeeld op het gebied van de digitale weerbaarheid van vitale infrastructuren. Sinds 9 november 2018 houdt Agentschap Telecom toezicht op de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni) en er wordt sindsdien ingezet op dit kwaliteits- toezicht. Aangewezen aanbieders van essentiële diensten in de sectoren energie en digitale infrastructuur moeten aan de Wbni voldoen. Ze moeten maatregelen nemen om incidenten te voorkomen die de betrouwbaarheid van hun ICT-systemen aantasten, en incidenten met aanzienlijke gevolgen moeten worden gemeld. Agentschap Telecom heeft dit toezicht in 2019 verder uitgebouwd, zowel in bemensing als in activiteiten. Daarbij is geïnvesteerd in het neerzetten van moderne vormen van toezicht. Met inspecteurs die niet alleen inspecteren maar ook fungeren als autoriteit in hun domein. En met een toezichtstrategie die erop is gericht om vanuit inzicht, kennis en gezag de digitale weerbaarheid te stimuleren. Digitale dienstverleners (clouddiensten, zoekmachines, online marktplaatsen) vallen ook onder de Wbni, maar hierbij is sprake van reactief toezicht. Daarbij geeft Agentschap Telecom ter overweging mee om – bij de eerstvolgende evaluatie van de richtlijn Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen (NIB) – als Nederland in te zetten op proactief toezicht voor clouddiensten.

Markt en apparatuur

Het agentschap houdt er toezicht op dat elektrische apparatuur die op de Nederlandse markt komt voldoet aan de Europese richtlijnen. Ook geeft het voorlichting over de juiste installatie en het gebruik van apparatuur. Signalen uit de samenleving over onveilige internet of things (IoT)-apparatuur vormden aanleiding om 21 verschillende apparaten te testen op hun digitale veiligheid. Naar aanleiding hiervan geeft het agentschap tips aan gebruikers om IoT-apparatuur in huis te beveiligen. Daarnaast is in 2019 specifiek aandacht besteed aan zonnepanelen. Hoewel het toenemend gebruik van zonnepanelen wenselijk is, kan de bruikbaarheid van het frequentiespectrum verstoord worden als de apparatuur niet voldoet aan de eisen of als de panelen niet vakkundig geïnstalleerd zijn.

Ruimtevaart

Agentschap Telecom faciliteert Nederlandse satellietbedrijven die voor hun satellieten toegang willen krijgen tot de ruimte. Alleen nationale overheden mogen namelijk internationaal afspraken maken over activiteiten in de ruimte. In 2019 was het agentschap intensief betrokken bij het realiseren van de ambities van de Nederlandse satellietoperator Hiber, Nationaal Icoon van 2019. Hiber heeft bij Agentschap Telecom een nieuwe ruimtevaartvergunning aangevraagd. Het agentschap handelt een dergelijke vergunningaanvraag af binnen de wettelijke termijn van 6 maanden. Met de eigen satellieten biedt Hiber een wereldwijd netwerk voor internetdiensten gericht op internet of things toepassingen. Daarmee zijn tal van maatschappelijke toepassingen mogelijk.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer